

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Pri poskytovaní dotácií na odstránenie systémových porúch zlyhávali kontrolné mechanizmy

V rámci Plánu kontrolnej činnosti na rok 2015 Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (NKÚ SR) vykonal kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami, ktoré boli poskytnuté na odstránenie systémových porúch bytových domov. Zistenia úradu ukázali, že poskytovanie dotácií na tieto účely má klesajúcu tendenciu, pričom najväčší výskyt porúch ako aj priznaných dotácií bol v Bratislavskom kraji. Kontrolóri NKÚ SR zaznamenali, že kontrolné mechanizmy zlyhávali vo viacerých oblastiach.

NKÚ SR na základe rizikovej analýzy pre oblasť bývania uskutočnil kontrolu, ktorej cieľom bolo vyhodnotiť systém poskytovania dotácií na odstránenie systémových porúch a prehodnotiť možnosti, ako ich nahradiť poskytovaním prostriedkov návratným spôsobom. Kontrolovanými subjektmi boli Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVRR), Okresný úrad Bratislava (ÓU BA), Štátny fond rozvoja bývania (ŠFRB), 14 žiadateľov o dotáciu a dvaja žiadatelia o úver. Kontrolovaným obdobím boli roky 2013 a 2014.

V roku 2013 predstavoval objem poskytnutých dotácií 4,41 milióna eur, ktoré prispeli na obnovu 5 586 bytových jednotiek. V roku 2014 išlo už len o sumu 1,69 milióna eur, ktorými sa podporilo 2 011 bytových jednotiek. Výdavky na dotácie boli financované z programu „Podpora rozvoja bývania“, konkrétne podprogramu „Výstavba a obnova bytového fondu“. Tento systém umožňuje poskytnúť dotácie osobitne alebo súčasne len raz počas životnosti bytového domu.

Najväčší výskyt systémových porúch bytových domov a zároveň najväčší objem dotácií (cca 50 %) bol priznaný žiadateľom v Bratislavskom kraji, v ktorom NKÚ SR preveroval prijímanie, posudzovanie a overovanie žiadostí o dotácie na vzorke 50 % schválených žiadostí (19) za rok 2013 a všetkých 16 žiadostí za rok 2014.

Zákon o dotáciách umožňoval od roku 2011 poskytnúť žiadateľom dotáciu na odstránenie 12 druhov systémových porúch bytového domu, čo sa však kvôli limitom výdavkov štátneho rozpočtu zmenilo na odstraňovanie len tých systémových porúch, ktoré ohrozujú bezpečnosť užívania bytových domov. V roku 2014 sa z tohto dôvodu rozsah typov systémových porúch zúžil na šesť. Súčasne však bolo umožnené, aby celý komplex systémových porúch podporil zvýhodnený úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

Kontrolou procesného postupu pri posudzovaní žiadostí kontrolóri NKÚ SR zistili, že žiadosti v roku 2014 neboli vrátené žiadateľom Okresným úradom Bratislava, ale priamo ministerstvom. Podobne boli ministerstvom oneskorene vrátené aj žiadosti z Bratislavského kraja, ktoré nespĺňali podmienky na poskytnutie dotácie.

Kontrolou plnenia povinností ministerstvom úrad taktiež zistil, že pri evidenciách žiadostí bolo zadané neúplné IČO žiadateľa, zároveň nebolo možné preveriť dodržiavanie lehôt na zverejňovanie informácií, keďže rezort nedisponoval údajmi o termínoch zverejnenia

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

schválených, neschválených žiadostí a informačného materiálu pre žiadateľa k podaniu žiadosti. Rezort dopravy zároveň v roku 2013 ani 2014 nezverejnil schválený rozpočet na dotácie podľa ich účelu na daný rozpočtový rok ani na nasledujúce dva roky. Pri zverejňovaní neschválených žiadostí chýbal údaj o dátume neschválenia žiadostí. Kontrola úplnosti dokladov a príloh neukázala žiadne nedostatky.

Kontrola zmlúv o poskytnutie dotácie odhalila viaceré pochybenia, keď zmluvy z roku 2013 neuvádzali jednoznačne a jasne konečný možný termín ukončenia financovania stavby. Tento nedostatok bol odstránený pri zmluvách uzavretých až v roku 2014. Z 54 zmlúv o poskytnutí dotácie ministerstvo v 14-tich prípadoch vložilo neúplné IČO žiadateľa do Centrálného registra zmlúv. Rovnako nebola stanovená povinnosť žiadateľa informovať ministerstvo o nových skutočnostiach a zmenách na strane žiadateľa, napr. o zmene správcu bytového domu počas platnosti a účinnosti zmluvy. Okresný úrad Bratislava zase v oboch rokoch nevedel preukázať kontrolu priamo na stavbách, na ktoré bola poskytnutá dotácia. Zápis z kontrolného dňa na stavbe bol doložený len v jednom prípade zo 17-tich.

Preverením fungovania riadiacich a kontrolných systémov NKÚ SR zistil, že ministerstvo dopravy v rokoch 2013 a 2014 nekontrolovalo poskytovanie dotácií na odstránenie systémových porúch počas platnosti zmluvy, čo nebolo v súlade so zákonom o dotáciách. Okrem toho rezort dopravy neoveroval dodržiavanie podmienok využitia prostriedkov, čo zase nebolo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Na riešenie nedostatkov NKÚ SR navrhol šesť odporúčaní, ktoré sa zameriavajú predovšetkým na úpravu ustanovení zmluvy o poskytnutí dotácie na odstránenie systémovej poruchy a na výkon kontrol v danej oblasti. Úrad zároveň odporučil prehodnotiť postup financovania dotačnou aj úverovou formou a zvážiť možnosť, aby sa zjednotili a zrovnoprávnili podmienky na poskytovanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov.